

Justis- og beredskapsdepartementet

Sendt elektronisk

Deres ref.: 20/1246 - TFN

Dato: 15. juni 2020

Vår ref.: 299596

Høring - Unntak fra kravet om selvforsørgelse for rett til permanent oppholdstillatelse for voksne i grunnskole eller videregående opplæring mv.

1 INNLEDNING

Vi viser til departementets høringsbrev av 20.3.2020 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sonderer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for asyl- og utlendingsrett. Lovutvalget består av Olga Halvorsen (leder), Halvor Frihagen, Christian Fredrik Galtung, Maral Housmand, Andre Møkkelgjerd, Emilie Westlye Refseth, Bjørn Skuggevik og Marianne Wiken.

2 SAKENS BAKGRUNN

Justis- og beredskapsdepartementet har foreslått endringer i utlendingsforskriften § 11-11 som gjelder vilkår for og unntak fra kravet om at utlendinger må ha forsørget seg selv de siste tolv månedene for å ha

rett til PO i Norge, jfr. Utlendingsloven § 62 (1) bokstav f.

Hovedhensynet bak kravet om selvforsørgelse for rett til permanent oppholdstillatelse er å oppmuntre utlendinger til å bidra og ta del i det norske samfunnet gjennom utdanning og arbeid, og å sikre at utlendinger har tilstrekkelige egne midler og ikke trenger støtte fra det offentlige.

Advokatforeningen er positiv til at det skal stilles krav til at utlendingen må ha fulgt slik opplæring over en lengre periode, med dette snevres unntaket en del inn, som vil kunne forhindre et misbruk av regelverket.

3 DEPARTEMENTETS FORSLAG

Endringer i unntaket fra kravet om selvforsørgelse

Hva gjelder forslaget om endring i unntaket fra krav om selvforsørgelse for utlendinger (over 18 år) i grunnskole eller videregående opplæring, foreslås det at unntaket **bare** skal gjelde dersom utlendingen **de siste tolv månedene** har deltatt i grunnskole- eller videregående opplæring.

Slik bestemmelsen er utformet i dag, kan dette unntaket misbrukes, siden det ikke stilles noen krav til varighet av opplæringen. Ved at det nå foreslås å stille krav til at utlendingen må ha fulgt slik opplæring over en lengre periode, snevres unntaket inn, noe som kan forhindre misbruk av regelverket. Advokatforeningen mener dette er en fornuftig og hensiktsmessig løsning og tiltrer forslaget.

Forslag knyttet til inntektskravet

Departementet foreslår også enkelte endringer knyttet til inntektskravet, jfr. Utlf. § 11-11 første ledd.

Det foreslås at kun inntektsopplysninger som utlendingsforvaltningen kan innhente elektronisk skal telle med som selvforsørgelse.

Advokatforeningen anser at forslaget er rimelig, siden Politiet og UDI i dag mottar elektroniske opplysninger om inntekt fra skatteetaten, lånekassen, NAV, i alle andre saker. Det foreslås at kun inntekt som fremgår på skattemeldingen tas med som selvforsørgelse. Det betyr at dersom utlending har inntekt fra privat pensjon eller andre faste ytelser, og dette ikke fremgår av skattemeldingen, som hovedregel ikke vil få godkjent søknaden. Forslaget innebærer også at søkere med skattefrie leieinntekter ikke vil kunne få regnet dette med i selvforsørgelseskravet. Vi anser at dette eksempelet sjeldent vil forekomme for en utlending som søker permanent oppholdstillatelse, samtidig som dette kan utgjøre et vindu for omgåelse/juks. Advokatforeningen mener derfor at departementets forslag er klokt og tiltrer forslaget.

Videre foreslås det at inntektens størrelse skal fastsettes etter folketrygdens grunnbeløp (G). Grunnbeløpet skal også benyttes for å fastsette underholdskravet i saker om familieinnvandring. Hensynet her er at grunnbeløpet er en kjent størrelse, benyttet i offentlig sammenheng. Grunnbeløpet reguleres årlig ifm. lønnsveksten. Advokatforeningen har ingen ytterligere kommentarer her.

Det foreslås også en mindre språklig endring i utlf. § 11-11 annet ledd, «Når permanent

oppholdstillatelse kan gis selv om vilkårene i lovens § 62 første ledd ikke er oppfylt». Forslaget innebærer en presisering av overskriften til utlf- § 11-4. Dette for å tydeliggjøre at det bare er vilkåret om oppholdstid etter utl. § 62 (1) det kan gjøres unntak fra.

Dette er i tråd med ordlyden i bestemmelsen, men departementet viser til at UNE har tolket bestemmelsen annerledes, der UNE har gjort unntak fra øvrige vilkår i lovens § 62. For å skape klarhet og lik praksis mellom UNE og UDI er forslaget å presisere i overskriften, noe som kan være fornuftig. Advokatforeningen tiltrer forslaget.

Til slutt foreslår departementet å dele opp dagens forskriftsbestemmelse om vilkår for og unntak fra kravet om selvforsørgelse i to bestemmelser. Hensynet er brukervennlighet. Advokatforeningen anser det som en fornuftig løsning å dele opp i to bestemmelser i § 11-11 og ny § 11-12. Advokatforeningen tiltrer forslaget.

Vennlig hilsen

Jon Wessel-Aas
leder

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no